

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การบันทึกเสียงเพลงไทย : กรณีศึกษาแผ่นเสียงร่องกลับทาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของแผ่นเสียงร่องกลับทาง และเพื่อรวบรวมบทเพลงไทยที่บันทึกลงบนแผ่นเสียงร่องกลับทาง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเล่นแผ่นเสียง ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเล่นกระบอกเสียงโบราณ ได้แก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและรายละเอียดต่างๆของการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างงานวิจัย

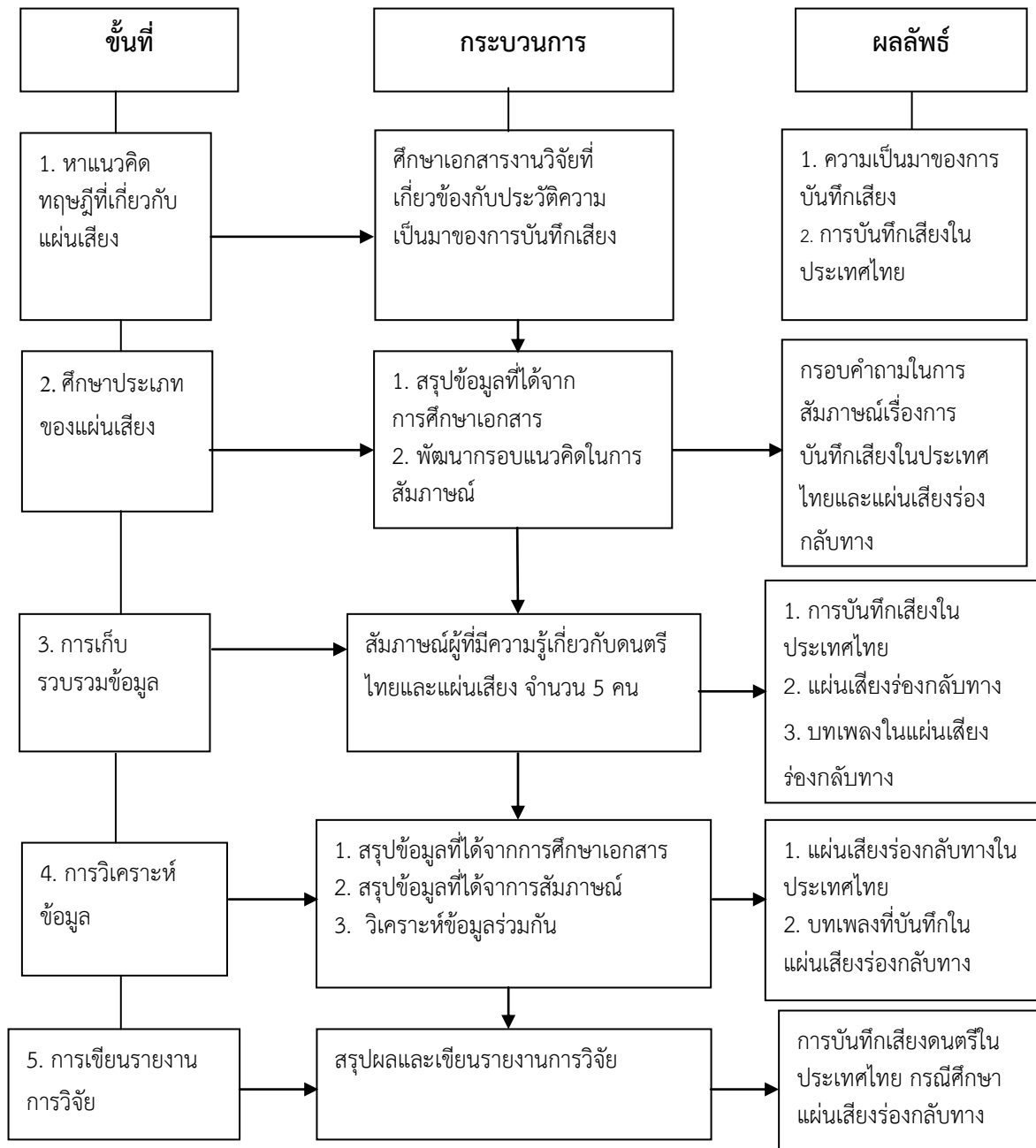
ผู้วิจัยทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ การบันทึกเสียง และแผ่นเสียงร่องกลับทาง รวมถึงการศึกษาวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยบทความวิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสาร เว็บไซต์และเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยครั้งนี้ และทำการวิเคราะห์เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ แผ่นเสียงดนตรี เพื่อนำมาทำโครงร่างงานวิจัย แนวทางการจัดสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ปรับปรุงตามคำแนะนำของ คณะกรรมการ และนำเสนอโครงร่างต่อสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อขออนุมัติทุน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์เอกสาร เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการบันทึกเสียง การบันทึกเสียงในประเทศไทย แผ่นเสียงร่องกลับทาง จากนั้น รวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเล่นแผ่นเสียง ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเล่นกระบอกเสียงโบราณ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และจากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาข้อสรุป เป็นข้อค้นพบในการวิจัย แล้วนำมาเขียนเป็นรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิจัยไว้ซึ่งประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ประชากร ที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย มีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกเสียงและแผ่นเสียงเพลงไทย

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย เป็นนักประวัติศาสตร์ด้านดนตรีไทย รวมทั้งรวบรวมข้อมูลและเขียนบทความเกี่ยวกับแผ่นเสียงเพลงไทยในอดีต
2. คุณพดุมพิล ประชุมพล นายกสมคมนักอนุรักษ์เครื่องเล่นกระบอกเสียงและหีบเสียงไทย ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑสถานเครื่องเล่นกระบอกเสียงและหีบเสียงไทย และเป็นผู้จัดทำหนังสือเครื่องเสียงโบราณ ตำนานแห่งศาสตร์และศิลป์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้มีผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านดนตรี รวมทั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกสาขาวิชาดนตรี ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธ์ศักดิ์ วรรณดี อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และรองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะที่มิพบทบาทในการขับร้องจนได้รับการบันทึกเสียงลงแผ่นเสียง
5. ศาสตราจารย์ ดร.วีระชาติ เปรมานนท์ หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี เป็นผู้ศึกษาค้นคว้า

เกี่ยวกับแผ่นเสียง และ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทางด้านดนตรี ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แผ่นเสียงร่องกลับทาง และเพลงไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยรวมถึงการศึกษาวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง แผ่นเสียงและการบันทึกเสียงดนตรี เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกเสียงดนตรีในประเทศไทย โดยเฉพาะแผ่นเสียงร่องกลับทาง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จำนวน 5 คน
3. ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์